

Враховуючи наведене, вважаємо за доцільне запропонувати наступне:

1. Внести зміни до ч.1 ст. 122 КАС України: слово «місяця» замінити на слова «двох місяців».
2. Пропонуємо збільшити часові рамки розгляду адміністративних справ (крім справ щодо яких встановлено скорочені строки їх розгляду (наприклад виборчі справи), змінивши їх в загальному з одного на два місяця. Крім того, судам всіх інстанцій адміністративного судочинства надано право у виняткових випадках продовжувати зазначені строки розгляду на один місяць.

Література

1. Шевцова Н. В. Диспозитивність та офіційність при вирішенні податкових спорів в адміністративному судочинстві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.07 / Н. В. Шевцова // Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпропетровськ, 2011. – 20 с.

2. Спільний висновок щодо Закону України «Про судоустрій і статус суддів», підготовлений Венеціанською комісією та Дирекцією з технічного співробітництва Генеральної Дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи Ухвалений Венеціанською Комісією на 84-ому пленарному засіданні : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>

3. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Полтораченко проти України» (заява № 77317/01) від 18 січня 2005 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>

УДК 342.951(043.2)

Троцюк Н.В., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АВТОРСЬКЕ ПРАВО ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Питання адміністративно-правового захисту авторського права є актуальним у контексті євроінтеграційної політики нашої держави. Підвищення уваги до прав людини, її творчих здібностей та можливостей, її інтелектуальної діяльності, результатів та охорони особистих немайнових та майнових прав на ці результати спонукає до вивчення проблематики авторського права у практично всіх галузях права. Зважаючи на це, залишається актуальним визначення змісту «авторського права» як об'єкта адміністративно-правового захисту.

Для розкриття змісту поняття «авторське право як об'єкт адміністративно-правового захисту» необхідно окремо визначити сутність понять «адміністративно-правовий захист» та «авторське право».

З'ясовуючи зміст категорії «адміністративно-правовий захист», необхідно зазначити, що вітчизняні нормативно-правові акти не містять визначення цього поняття, а серед науковців не має єдиного підходу до його сутності та застосування. У законодавстві та працях вчених часто дане поняття замінюється, ототожнюється з поняттями «адміністративно-правова охорона» і «адміністративно-правове забезпечення».

Дослідженням порушеної проблеми займалися такі вчені як: Курінний Є. В., Полухович В., Сиротак М. Р., Тараненко С. М., Ульянов О. І. та інші. Більшість з них вважає, що «охорона» має більш широкий зміст і поглинає поняття «захист», оскільки поряд із безпосереднім захистом прав людини, тобто активними діями, поняття «охорона» включає в себе всі юридичні засоби, які виконують превентивну, запобіжну функцію юристів. В основу розмежування цих понять покладено критерії наявності або відсутності порушеного права та його відновлення [1, с. 6–7].

Ще одним критерієм відмежування категорій «охорона» та «захист» є метод, за допомогою якого вони реалізуються. Основним методом охорони прав людини є метод переконання, а захисту – метод примусу.

Поняття «забезпечення», у свою чергу, є ще ширшим, ніж «охорона», і охоплює поняття «охорона» та «захист». Під механізмом організаційно-правового забезпечення прав і свобод людини розуміється система взаємопов'язаних елементів: правових засобів, організаційних форм та методів діяльності відповідних державних органів, спрямована на створення необхідних умов для реалізації прав і свобод людини, їх безпосередню охорону та захист.

Ознаками адміністративно-правового захисту є: 1) сукупність юридичних (адміністративно-правових) засобів (припинення незаконного посягання; поновлення порушених прав, свобод та інтересів; притягнення винної особи до адміністративної (дисциплінарної) відповідальності); 2) застосовується в адміністративно-процесуальному порядку, тобто становить зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності державних органів; 3) суб'єктом адміністративно-правового захисту є уповноважені органи (посадові особи); 4) об'єктом адміністративно-правового захисту, наявність якого є обов'язковою (як було з'ясовано вище), є охоронювані і порушені права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб; 5) методом адміністративно-правового захисту є адміністративний примус.

Об'єктом адміністративно-правового захисту є охоронювані і порушені права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб. Одним із таких об'єктів виступає авторське право.

Щодо визначення поняття «авторське право», то в Україні на законодавчому рівні відсутня дана дефініція. Проте, якщо звернутися до міжнародно-правових актів, то у роз'ясненнях Міжнародного бюро ВОІВ можна знайти

таке його визначення: авторське право – це надане законом виключне право автора твору оголосити себе творцем цього твору, відтворювати його, розповсюджувати або доводити його до відома публіки будь-якими способами і засобами, а також дозволяти іншим особам використовувати твір визначеним способом [2, с. 115]. На підставі наведеного визначення авторського права можна дати йому визначення у двох розуміннях – в об'єктивному і суб'єктивному. В об'єктивному значенні авторське право, являє собою сукупність правових норм, які регулюють відносини, що виникають у зв'язку зі створенням і використанням творів науки, літератури і мистецтва. У суб'єктивному значенні авторське право – це особисті немайнові і майнові права, що належать особам, які створили твори науки, літератури і мистецтва.

З вище викладеного можна зробити висновок, що об'єктом адміністративно-правового захисту є суспільні відносини, які охороняються нормами законодавства про адміністративні правопорушення, а авторське право як об'єкт адміністративно-правового захисту – це суспільні відносини, які охороняються нормами законодавства про адміністративні правопорушення [3, с. 159]. Адміністративно-правовий захист авторського права – сукупність застосовуваних в адміністративному порядку юридичних засобів, спрямованих на здійснення уповноваженими органами (передусім правоохоронними та контролюючими органами) в особі їх посадових осіб відповідних процесуальних дій, спрямованих на припинення незаконного посягання на об'єкти авторського права, поновлення порушених прав суб'єктів авторського права, а також притягнення винної особи до адміністративної відповідальності за порушення немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права.

Література

1. Тараненко С. М. Захист прав і свобод громадян у провадженні в справах про адміністративні правопорушення та їх забезпечення в діяльності міліції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес ; фінансове право ; інформаційне право» / С. М. Тараненко. — К., 1998. — 17 с.
2. Право інтелектуальної власності: академічний курс / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К., 2009. — С.115
3. Кравченко І. С. Право інтелектуальної власності як об'єкт адміністративно-правового захисту / І. С. Кравченко // Вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. — 2008. — № 3. — С. 156—161.